

Korzyści z edukacji przedszkolnej dla Twojego Dziecka

i

pierwsze kroki ku Szkole Podstawowej.

Celem niniejszej broszury jest udzielenie informacji rodzinom imigranckim mieszkającym w Irlandii na temat edukacji przedszkolnej oraz korzyści, jakie odnoszą dzieci i rodzice korzystający z usług edukacji przedszkolnej. Usługi te noszą różne nazwy, takie jak edukacja przedszkolna, grupy zabawy, przedszkola, wychowanie systemem Montessori czy naónra (system edukacji, gdzie stosowany jest język gaelicki) i adresowane są do dzieci w wielu 3-4 lat. Druga część broszury podaje informacje dotyczące edukacji na poziomie szkoły podstawowej w Irlandii pomagając rodzinom imigranckim podjąć pierwsze kroki w tym kierunku.

Wczesne dzieciństwo

Wczesne dzieciństwo jest niezwykle ważnym i ekscytującym okresem w życiu dziecka, kiedy to uczy się ono o sobie samym, o innych oraz o otaczającym je świecie.

Rodzice będący głównymi opiekunami dzieci towarzyszą im na drodze odkryć i nauki.

W przypadku niektórych dzieci, przedszkole może być ich pierwszym doświadczeniem przebywania z dala od rodziców oraz stanowienia części grupy w zorganizowanym/zaplanowanym środowisku wychowawczym.

Usługi edukacji przedszkolnej oferują dzieciom specjalnie opracowany program nie przekraczający 3,5 godziny na sesję. Wiele ośrodków przedszkolnych w Irlandii korzysta z programu opierającego się na zabawie lub, inaczej mówiąc, „wolnej” zabawie.

Badania wykazały, iż zabawa jest kluczową potrzebą wszystkich dzieci a dzieci, które nie mają wystarczających okazji do wyrażenia się poprzez zabawę, mogą nie rozwinąć wszystkich umiejętności potrzebnych do osiągnięcia pełnego rozwoju.

Część Pierwsza: Korzyści z edukacji przedszkolnej

Wiadomo jest, że Twoje dziecko może odnieść wiele korzyści z uczęszczania w zajęciach przedszkolnych o wysokiej jakości.

Korzyści te mogą być bardzo szerokie obejmując społeczny, intelektualny, emocjonalny, językowy oraz fizyczny rozwój Twojego dziecka. Wychowanie przedszkolne o wysokiej jakości może wspomóc rozwój dziecka w następujących sferach:

Rozwój społeczny

Dzieci uczą się obcować z innymi dziećmi i dorosłymi oraz dowiadują się, jak zachowywać się poprawnie w stosunku do innych. Ponadto:

- Świetnie się bawią i nawiązują nowe przyjaźnie
- Uczą się bycia częścią grupy dzieląc się, troszcząc się o innych oraz pracując nad rozwiązywaniem konfliktów

Rozwój intelektualny

Dzieci uczą się ćwiczyć umysł pracując nad pomysłami, rozwiązując problemy i wyrażając siebie. Ponadto:

- Podejmują wybory i uczą się w naturalny sposób poprzez zabawę
- Rozwijają swoją wyobraźnię i kreatywność
- Rozwijają zdolności matematyczne i umiejętność czytania
- Uczą się o sobie samych i innych; o podobieństwach i różnicach

Rozwój emocjonalny

Dzieci odkrywają emocje i uczucia. Ponadto:

- Przyzwyczajają się spędzać czas poza swoimi rodzinami
- Rozwijają poczucie niezależności oraz umiejętności gwarantujące niezależność
- Budują stabilizację a wraz z nią poczucie bezpieczeństwa

Rozwój językowy

Dzieci uczą się porozumiewać z innymi przy pomocy słów, zwrotów i, ewentualnie, zdań w miarę, jak ich zdolności językowe rozwijają się. Ponadto:

- Uczą się słuchać, czytać i pisać
- Uczą się, w jaki sposób korzystać z języka niewerbalnego w procesie komunikacji
- Uczą się, jak wyrażać samych siebie za pomocą słów
- Uczą się angielskiego jako języka dodatkowego

Rozwój fizyczny

Dzieci uczą się pracować ciałem w nowy sposób w miarę, jak rosną i rozwijają się. Ponadto:

- Zdobywają większą kontrolę nad swoim ciałem i ruchami
- Rozwijają swoją kondycję fizyczną, zdrowie oraz dobre samopoczucie

W przypadku dzieci, które uczęszczały na zajęcia przedszkolne, przejście do szkoły podstawowej będzie łatwiejsze dla nich jak i dla ich rodziców.

Rodzice także czerpią korzyści, jeśli ich dzieci uczęszczają na zajęcia przedszkolne; mają możliwość, na przykład:

- Spotkać inne osoby, nawiązać kontakty i znajomości w lokalnej społeczności
- Otrzymać wsparcie i informacje związane z zagadnieniami rodzicielstwa oraz innymi tematami
- Pracować i uczyć się.

Nauka języka angielskiego jako dodatkowego języka w środowisku przedszkolnym

Istnieje wiele sposobów, w jakie dzieci uczą się dodatkowego języka; proces nauki może odbywać się w etapach, które są organizowane w przedszkolu. Etapy te obejmują:

- Regularne użycie języka używanego przez dziecko w domu, w nowym środowisku językowym
- Zastosowanie komunikacji niewerbalnej, na przykład kiwanie głową, wskazywanie, potrząsanie głową, dotyk oraz kontakt wzrokowy
- Okresy milczenia, kiedy to dziecka w ogóle nic nie mówi – wtedy dzieci wchłaniają nowy język i zaczynają go rozumieć
- Powtarzanie słów i zdań, zabawa z językiem
- Użycie pojedynczych słów, zwrotów oraz pytań związanych z życiem codziennym
- Użycie dłuższych zdań, mogą się jeszcze pojawić błędy gramatyczne

Badania wykazują, iż niezmiernie ważne jest, aby dziecko miało możliwość rozwijania języka ojczystego/używanego w domu, gdyż w ten sposób będzie im łatwiej nauczyć się drugiego języka.

(Supporting Identity, Diversity and Language in the Early Years, 2000, Siraj-Blatchford i P.Clarke)

Jak znaleźć przedszkole

Przedszkola zobowiązane są ustawowo zgłosić swoją działalność Zarządowi Opieki Zdrowotnej (HSE) przed rozpoczęciem pracy. Zgodnie z Ustawą o Opiece nad Dziećmi, instytucje winny kierować się literą prawa, co jest kontrolowane przez Inspekcję Przedszkoli i Dział Informacji Zarządu Opieki Zdrowotnej. Można uzyskać listę przedszkoli zgłoszonych do HSE w miejscowym Komitecie Opieki nad Dziećmi lub Inspekcji Przedszkoli. Lista ta będzie zawierała informacje na temat przedszkoli znajdujących się w Twojej okolicy.

Opłaty za opiekę mogą być pobierane każdego dnia, każdego tygodnia lub co miesiąc; kwestię tę należy omówić z pracownikiem przedszkola.

Istnieje możliwość uzyskania pomocy finansowej mającej na celu dofinansowanie kosztów opieki nad dzieckiem. Skontaktuj się ze swoim miejscowym Komitetem Opieki nad Dziećmi celem uzyskania dalszych informacji dotyczących wsparcia finansowego.

Bezpieczeństwo i jakość

Przepisy obowiązujące przedszkola mają na celu zapewnić jakość edukacji i bezpiecznie środowisko dla dzieci.

Przedszkola kontrolowane są przez Inspekcję Przedszkoli i Dział Informacji Zarządu Służby Zdrowia i są zobowiązane przestrzegać przepisów, jeśli chcą prowadzić działalność.

Síolta – Narodowa Praktyka Jakości dla Edukacji Wczesnoszkolnej (the National Quality Framework for Early Childhood Education) oraz **Aistear** - Proces Wczesnego Uczenia się (the Early Childhood Curriculum Framework) to najnowsze inicjatywy, których celem jest zapewnienie, iż wszystkie dzieci zostaną objęte opieką przedszkolną.

Inicjatywy te kładą szczególny nacisk na rolę równości, tożsamości oraz przynależności w okresie dzieciństwa i są oparte na Wytocznych dla Wychowawców (**Diversity and Equality Guidelines for Childcare Providers**) z roku 2006.

Opieka specjalna dla Dzieci w Przedszkolach

Jeśli Twoje dziecko jest niepełnosprawne, można skorzystać z pomocy asystenta do dzieci specjalnej troski; niektóre placówki mogą posiadać dodatkowe ułatwienia czy usługi adresowane do potrzeb Twojego dziecka, na przykład pokój do wielozmysłowej stymulacji.

Kalendarz przedszkolny

Kalendarz funkcjonowania przedszkola zależny jest od danej placówki i może obejmować 38 tygodni od września do czerwca a w niektórych przypadkach placówki otwarte są przez cały rok, tj. 50 tygodni.

Pierwsze kroki ku szkole podstawowej

Początki w szkole podstawowej

Ustawowo ustalony wiek dziecka rozpoczynającego edukację w szkole podstawowej wynosi w Irlandii sześć lat, jednakże wielu rodziców podejmuje decyzję o wysłaniu swojego dziecka do szkoły w wieku czterech bądź pięciu lat. Dzieci uczęszczają do szkoły podstawowej przez osiem lat.

Jeśli Twoja rodzina przeprowadziła się niedawno do Irlandii bez względu na to, czy w charakterze osób ubiegających się o azyl, uchodźców czy imigrantów zawodowych, Twoje dziecko ma takie same prawa, jak dziecko irlandzkie.

Nauka w szkole podstawowej w Irlandii jest bezpłatna, chyba że Twoje dziecko uczęszcza do szkoły prywatnej. Niemniej także w przypadku takiego rodzaju kształcenia stosuje się określenie „szkoła państwowa”.

Pierwsza klasa, do której dziecko dołączy nosi nazwę “wczesniaków”, po której następują:

- Starszaki
- Pierwsza klasa
- Druga klasa
- Trzecia klasa
- Czwarta klasa
- Piąta klasa
- Szósta klasa

Klasy wczesniaków uczą się zazwyczaj od 4 do 4,5 godziny dziennie między 9.00 rano i 14.00.

Należy skontaktować się z wybraną szkołą wcześniej celem uzyskania formularza rejestracyjnego tak, aby móc zapisać dziecko wcześniej przed proponowaną datą rozpoczęcia nauki.

Rodzaje edukacji na poziomie podstawowym

W Irlandii dostępne są różne rodzaje edukacji na poziomie podstawowym, jednakże dostępność tych szkół zależy od ich lokalizacji. Większa część edukacji podstawowej finansowana jest przez Państwo i należy oraz jest prowadzona przez instytucje kościelne takie jak Kościół Rzymskokatolicki oraz Kościół Irlandii; istnieją także wielowyznaniowe szkoły (np. Szkoły „Uczmy się razem” – ang. Educate Together Schools) oraz szkoły z językiem irlandzkim (Gael Scoileanna). Obecnie (2010) w Irlandii znajdują się dwie szkoły muzułmańskie – obie w Dublinie. W niektórych rejonach istnieją osobne szkoły dla dzieci niepełnosprawnych, zwane „Szkołami Specjalnymi”.

Szkoły prowadzone zakony wyznaniowe są najczęściej otwarte dla dzieci z innych wyznań/religii, jednakże w niektórych miejscach dzieci, których wyznanie religijne zgodne jest z profilem placówki, mogą być traktowane priorytetowo.

Wiele szkół organizuje sesje informacyjne lub dni otwarte dla rodziców, tak aby mogli oni dowiedzieć się więcej o danej szkole oraz, co może ona zaoferować ich dziecku.

W niektórych szkołach może być obowiązkowe, aby Twoje dziecko nosiło mundurki, ale nie wszystkie szkoły tego wymagają.

Jak znaleźć Szkołę Podstawową lub Szkołę Specjalną

Wydział Edukacji i Umiejętności (Department of Education and Skills) ma do dyspozycji listę zawierającą wszystkie szkoły podstawowe na terenie Irlandii.

Wejdź na stronę www.education.ie/home lub zadzwoń pod numer 01 8896400.

Pomoc dla dzieci w Szkole Podstawowej

Jeśli zajdzie taka potrzeba, możesz zwrócić się do szkoły o udzielenie informacji na temat pomocy finansowej na książki oraz mundurki szkolne.

Będzie się oczekiwać od Twojego dziecka odrabianie zadań domowych; niektóre placówki mogą mieć tak zwane Kluby Zadania Domowego czy Kluby Po Godzinach. Jeśli nie jesteś pewna/pewny, w jaki sposób pomóc swojemu dziecku w odrabianiu zadań domowych lub chcesz dowiedzieć się więcej na temat wsparcia edukacyjnego dostępnego w Twojej okolicy, zwróć się do nauczycieli o poradę.

Wsparcie edukacyjne/usługa pomocy nauczycielskiej jest dostępne praktycznie w każdej szkole podstawowej. Niektóre dzieci mogą mieć problemy z nauką przedmiotów szkolnych i mogą potrzebować dodatkowych (pozaekcyjnych) godzin nauczania. Korepetycje prowadzone są przez nauczyciela wyspecjalizowanego w pomocy pozaekcyjnej.

Asystenci wyspecjalizowani w opiece specjalnej zajmują się uczniami niepełnosprawnymi. Mogą oni służyć swoją pomocą w niepełnym lub pełnym wymiarze godzin.

Aby uzyskać informację na temat asystentów opieki specjalnej, należy skontaktować się z miejscową placówką zajmującą się kwestiami opieki specjalnej.

Pełna lista placówek zajmujących się kwestiami opieki specjalnej dostępna jest na stronie internetowej Krajowej Rady ds. Edukacji Specjalnej www.ncse.ie

Kalendarz Szkolny

Rok szkolny rozpoczyna się we wrześniu i kończy w czerwcu. Szkoły zamykane są na okres Świąt Bożego Narodzenia, Wielkanocy, ferii, świąt publicznych oraz dni, kiedy będą miały miejsce szkolenia nauczycieli. Niektóre szkoły służą jako lokale wyborcze, więc w takich sytuacjach zostaną zamknięte dla uczniów.

Użyteczne kontakty

- **Children's Rights Alliance**, 4 Upper Mount Street, Dublin 2. Tel: (01) 6629400, Email: info@childrensrights.ie Strona internetowa: www.childrensrights.ie
- **Wydział Edukacji i Umiejętności (Department of Education and Skills)**, Head Office, Marlborough Street, Dublin 1. Tel: (01) 8896400, Strona internetowa: www.education.ie/home
- **EDENN**, (Equality and Diversity in Early Childhood National Network) – Kontakt Colette Murray 0872976823
- **Educate Together**, Organizacja Reprezentatywna Szkół Uczmy się Razem oraz inne Stowarzyszenia w Republice Irlandii H8a Centrepoint, Oak Drive, Dublin 12. Tel: (01) 429 2500, Email: info@educatetogether.ie Strona internetowa: www.educatetogether.ie
- **Ciało ds. Równości (Equality Authority)**, 2 Clonmel Street, Dublin 2. Tel: LoCall 1890 245 545/ 01 4173333, Email: info@equality.ie Strona internetowa: www.equality.ie
- **Forbairt Naíonraí Teoranta**, 7 Cearnróg Mhuirfean, Baile Átha Cliath 2. Tel: (01) 6398442, Email: forbairtnaionrai@eircom.net
- **Gaelscoileanna Teo**, Halla Naomh Pádraig, Institiúid Oideachais, Marino Ascaill Uí Ghríofa, Baile Átha Cliath 9. Tel: (01) 8535195, Email: oifig@gaelscoileanna.ie Strona internetowa: www.gaelscoileanna.ie
- **Health Service Executive (HSE) Krajowa Linia Informacyjna** 1850 241850
- **Irish Steiner Kindergarten Association**, Cappaduff, Mountshannon, Co.Clare. Tel: (061) 927944, Email: info@steinerireland.org Strona internetowa: www.steiner.org
- **Krajowa Rada ds. Edukacji Specjalnej (National Council for Special Education)**, Mill Street, Meath. Tel: (046) 948 6400, Fax: (046) 948 6404, Email: info@ncse.ie Strona internetowa: www.ncse.ie
- **Krajowa Organizacja ds. Niepełnosprawności (National Disability Authority)**, 25 Clyde Road, Dublin 4. Tel: (01) 6080400, Email: nda@nda.ie
- **Biuro Ministra ds. Dzieci i Młodzieży (Office of the Minister for Children and Youth Affairs)**, Hawkins House, Dublin 2. Tel: (01) 6354000 Strona internetowa: www.omc.gov.ie
- **St. Nicholas Montessori Society of Ireland**, Kingston House, 64 Patrick Street, Dun Laoghaire, Co Dublin. Tel: (01) 2805705, Email: info@montessoriireland.ie Strona internetowa: www.montessoriireland.ie/

Aby uzyskać pełną listę kontaktów Komitetów ds. Opieki nad Dziećmi, wejdź na stronę www.omc.gov.ie lub zadzwoń pod numer 01 6354000.

Niniejsza broszura została przygotowana przez Komitet ds. Opieki nad Dziećmi w Hrabstwie Clare.

Projekt oraz wykonanie broszury zostało ufundowane przez FÁS.

Foras Áiseanna Saothair
Training & Employment Authority

Transforming Ireland

**Finansowane przez rząd irlandzki
w ramach Krajowego Planu Rozwoju 2007-2013**

